

op i og er indbefattet i Aarhus Amt, og der eksisterer saaledes ikke legalt Noget, der hedder Standerborg Amt. Jeg lægger naturligvis ikke videre Vægt derpaa, men jeg har blot villet benytte denne Anledning til at gjøre den høitærede Indenrigsminister opmærksom paa, at der maaske her kunde være Anledning til at have den tidligere omtalte Resolution, der har tilspøiet de to Kjøbstæder, som jeg nærmest repræsenterer, megen Støde og meget Tab.

Thygeson: Forinden Lovforslaget faar sit Stempel, maa jeg dog tillade mig at udtale nogle Tanker, skjøndt jeg ikke kan vente, at mine Udtalelser, der, hvad jeg strax vil forudsikke, ikke skulle gaa i Detail, ville finde synderlig Anklang i Thinget. Jeg kan i det Væsentligste tiltræde, hvad der allerede under Sagens 1ste Behandling blev udtalt af en æret Landssthingsmand for 2den Kreds (Haffner), men jeg kan ikke være enig med ham, naar han udtalte, at han havde ventet, at der vilde komme et Forslag, hvorefter Regjeringen alvorlig vilde tage denne Sag i sin Haand, thi han maatte og maa jo, lige saa vel som jeg, kjende Stemningen heri Landet og i det Hele taget den Retning, hvori Strømningen gaar, og han maatte saaledes vide, at den gaar ud paa, at man ikke vil have, at Regjeringen maa beskæftige sig med denne Ting. Naar imidlertid den høitærede Indenrigsminister nu er gaaet saa vidt, at han har givet Slip paa al Ledelse og overgivet Alt, ogsaa Valget af Dommere, til Landboforeningerne, saa at disse kunne gjøre, hvad de ville, uden at der er noget som helst Korrektiv tilføiede, saa tror jeg rigtignok, at han er gaaet meget for vidt. Naar vi skulde have et Lovforslag, som skulde kunne udrette nogen Gavn i denne Retning, saa ser jeg ikke rettere end, at det maatte være møntet paa, at det, som vi producere, skulde have en sand Værdi, og at derfor ogsaa det Mittel, som den nævnte ærede Landssthingsmand gjorde opmærksom paa, nemlig Indførelse af Stamtaavler, maatte være aldeles nødvendig. Jeg maa tilføie, at for at Lovforslaget skal kunne faae nogen Betydning, maa der indføres en anden Prøve paa, hvad en Hest duer til, end den Prøve, som i Almindelighed anvendes af Hesteprangere, naar de kjøbe Heste; thi det er meget for lidt. Ved den Prøve, som anvendes af en saadan Hestepranger og ligeledes af Kommissionerne, kommer man ikke til Undet end til et „Det synes“. Jeg veed meget vel, at man ikke kan komme fuldstændig tilbunds ved Prøven. Det er en fuldstændig afgjort Sag, at Prøven er vanstelig, men jeg tror, at man skal gjøre, hvad man kan, og den Prøve, som Hesteprangerne anvende, nemlig kun at bedømme Hesten med Diet, duer ikke. Dette har viist sig allevegne, og dertil kommer, at der jo nu ikke eksisterer en ene

liseret Stat, hvor man ikke foretager andre Prøver paa en Hests Dygtighed end dem, som her ere ansøgte. Jeg ser ikke rettere end, at det, som Lovforslaget egentlig gaar ud paa, er, at der skal produceres saa mange Heste som muligt, medens der ikke er taget mindste Hensyn til, hvad Hestene due til som Stambdyr. Det forekommer mig, at det, som Lovforslaget skulde gaa ud paa, netop maatte være at søge at tilveiebringe Stambdyr, Dyr, som havde en høitæret Værdi, og som det ikke var enhver Mand's Sag at producere, medens derimod det at producere Markedsheste jo er Noget, som Enhver kan gjøre, men jeg ser ikke rettere, end, at det er det, som Lovforslaget gaar ud paa. Ser jeg f. Ex. hen til de Udtalelser, den høitærede Minister kom med under Sagens 1ste Behandling, hvor han udtrykkelig sagde disse Ord, at man har været tilfreds med smaa Præmier, og at dersom man kun vilde have præmieret for mere udmærkede Dyr, vilde Interessenten for Dyrstuerne og Landboforeningerne tabe sig, kan jeg ikke se rettere, end at det bestyrker, hvad jeg har udtalt, at det kun gjælder om at faae Mange til at producere Heste. Ligeledes staar der f. Ex. i selve Lovforslaget, at den, der modtager en Præmie, paatager sig derved Forpligtelse til at lade det belønnede Dyr forblive og benytte til Tillæg i Distriktet idetmindste i 1 Aar fra Præmieuddelingens Dato. Hvad vil det sige? Kun i 1 Aar! Saa har Hoppen faaet et Føl. Der er kommet et Føl mere, men om Hoppen duer efter at have faaet et Føl, kan man ikke have den allermindste begrundede Mening om. Det forekommer mig saaledes, at disse to Ting, som jeg har nævnet, nemlig Stamtaavler og anderledes solide Prøver paa Hestens Dygtighed, absolut burde indføres. Hvad angaar Hesteavlens nuværende Tilstand, da gaar dens Udvikling i en ensidig Retning; thi hvad producerer den nu? Hvilke Forbringelser tilfredsstiller den nu? Det er kun almindelige Arbeidsheste eller gode Materialheste, og dermed ere vi saa færdige. Vi kunne ikke, som det er blevet sagt af Andre, remontere vort Artilleri eller vort Kavaleri, naar det skal maale sig med Udlandets Artilleri og Kavaleri. Ridehesten er aldeles forsvunden. Det var i gamle Dage — jeg har ogsaa oplevet den Tid — meget let at faae et Par ordentlige Kjøreheste. Det er meget vanstelig at faae det nu. Naar jeg altsaa ser hen til, at vi ikke have Stambdyr, at vi ikke have Artilleriheste, ikke Kavaleriheste, ikke Kjøreheste, men kun Heste, som enten ere Materialheste eller Arbeidsheste, forekommer det mig rigtignok, at Loven indeholder for Lidt til, at man kan sige, at den er istand til at opbjaelpe Hesteavlens i Danmark. Jeg skal ikke komme ind paa at tale om de øvrige Midler; thi jeg er ganske enig med den høitærede Indenrigsminister i, at der ikke kan være Tale om